

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.349/2015/5.szám

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek jogtanácsos által képviselt Budapest Főváros Kormányhivatala Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. február 10. napján kelt 10.M. 1195/2014/3. számú jogerős ítélete ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán 2015. október 26. napján tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.M. 1195/2014/3. számú ítéletének azon rendelkezéseit, amelyben a bíróság az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezte és az alperest kötelezte új eljárásra, hatályon kívül helyezi és a másodfokú társadalombiztosítási szervet kötelezi új eljárásra, egyebekben a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2014. május 16-án kelt határozatával a felperes részére 2012. január 1-től megállapított rokkantsági nyugdíj ellátást 2014. június 30-ával megszüntette, egyidejűleg - a 2014. április 16-án kelt elsőfokú komplex minősítési bizottság felülvizsgálatának eredménye alapján - 2014. július 1-től 61.425 forint rokkantsági ellátást állapított meg. A határozat indokolása szerint a társadalombiztosítási szerv a felülvizsgálatot a felperes 2014. február 18-án benyújtott kérelme alapján végezte el. Az elsőfokú komplex minősítési bizottsági vélemény szerint a felperes egészségi állapotát 47%-ban állapította meg, minősítési kategóriája C2, tartós foglalkoztatási rehabilitációt igényel, foglalkoztatási rehabilitációja azonban - a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt - nem javasolt, ennek alapján a felperes a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) 12. § (1) bekezdés b) pontja és 19. § (2) bekezdése szerint a rendelkező részben megállapított összegű

ellátásra jogosult.

A másodfokú társadalombiztosítási szerv az elsőfokú határozatot - az Mmtv. 2. § (1) bekezdése, 12. § (1) bekezdés b) pontja, 19. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdése, 15. § (1) bekezdése és a 30. § (1) bekezdése alkalmazásával - helybenhagyta. A másodfokú szerv határozatában rögzítette, hogy a felperes az elsőfokú határozat elleni fellebbezésében az egészségi állapota mértékét vitatta, továbbá, hogy fellebbezésében és a 2014. július 14-én kelt „levelében” kérte, hogy ellátása a megszüntetett rokkantsági nyugdíj összegében kerüljön meghatározásra („visszaállításra”). Az Mmtv. alapján 2012. január 1-től új ellátási formák kerültek bevezetésre, ezen időponttól rokkantsági nyugdíj nem állapítható meg. Az elsőfokú szerv az Mmtv. 19. § (2) bekezdésére tekintettel a hatályos jogszabályoknak megfelelően állapította meg a felperesnek 2014. július 1-től járó ellátást, mindezek alapján a 2011. május 31. napjával megszüntetett III. csoportú rokkantsági nyugdíj összegének visszaállítására nincs lehetőség.

A munkaügyi bíróság a másodfokú társadalombiztosítási határozatot - az Mmtv. 12. § (1) bekezdés b) pontja, 15. § (1) bekezdése, 19. § (2) bekezdése, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 104. § (1)-(2) bekezdése, 72. § (1) bekezdés e) pont ed) alpontja és 104. § (2) bekezdése alkalmazásával - az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte.

Az ítélet szerint a felperes az elsőfokú határozat ellen benyújtott fellebbezésében egészségi állapota romlására, munkavégzésre való alkalmatlanságára és arra hivatkozott, hogy megélhetését a megállapított ellátás nem biztosítja, keresetében pedig a felülvizsgálatot - a fellebbezésében előadottak megismétlésével - az egészségi állapota mértékének és az ellátás számítási módjának vitatásával kérte.

A bíróság az „alperes” határozatát a Ket. 72. § (1) bekezdés e) pont ed) alpontja és 104. § (2) bekezdése megsértése folytán - azért helyezte hatályon kívül, mert a felperes fellebbezésében az egészségi állapota miatt is kérte a korábban folyósított 129.965 forint összegű ellátás „helyreállítását”. Az állapotváltozást szakhatósági állásfoglalás nem támasztja alá, mindezek miatt a másodfokú szerv az új eljárás során a felperes egészségi állapota mértékének vizsgálatára, annak eredményeként az ellátás összegének ismételt meghatározására köteles.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálat kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan a munkaügyi bíróság új eljárásra és új

határozat hozatalára való utasítását, valamint a felperes költségekben való marasztalását kérte a Pp. 330. § (2) bekezdésének megsértésére hivatkozva.

Az alperes előadta, hogy a felperes az elsőfokú határozat elleni fellebbezésében rossz anyagi helyzetére és egészségi állapotára hivatkozva kérte az „eredeti állapot helyreállítását”, azaz a korábbi rokkantsági nyugdíja összegével egyező ellátás folyósítását. A másodfokú szerv eljárása során felperest fellebbezése pontosítására hívta fel, annak alapján a felperes 2014. július 14-én akként nyilatkozott, hogy az egészségi állapota orvosszakértői vizsgálatát nem kéri, csak a korábban folyósított ellátás visszaállítását kéri. A felperes keresetében csupán rossz anyagi körülményeire hivatkozva kérte az eredeti állapot helyreállítását, vagyis a korábbi rokkantsági nyugdíja összegének folyósítását.

Az alperes szerint a fentiek alapján a bíróság megalapozatlanul döntött a határozatok hatályon kívül helyezéséről, figyelemmel arra is, hogy a felperes keresetlevele - a Pp. 330. § (2) bekezdésével ellentétesen - nem tartalmazta jogszabálysértő kifejezést és a keresettel megtámadott közigazgatási döntés számát sem, továbbá, mert abból nem volt megállapítható, hogy milyen módon kéri felülvizsgáltatni és megváltoztatni a közigazgatási hatóság döntését. Mivel a felperes keresetlevelében rossz egészségi állapotára és ezzel összefüggésben az elnehezült anyagi helyzetére, továbbá arra hivatkozott, hogy megélhetését a korábban hatályban volt jogszabályok szerinti rokkantsági nyugdíj összeg tudja biztosítani, kereseti kérelme a Pp. 330. § (2) bekezdésének nem felelt meg. A közigazgatási döntés bíróság előtti megtámadásának eljárásjogi vagy anyagi jogi jogszabálysértésen kell alapulnia, a bíróságnak a keresetet el kellett volna utasítania.

Az alperes - a 7/2012. (II.14.) NEFMI rendelet és a 95/2012. (V.15.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése alapján - hivatkozott arra is, hogy a perbeli minősítési eljárásban 2012. július 1-től bekövetkezett jogszabályváltozás folytán nincs külön szakhatósági közreműködés, hanem egy hatósági eljárásban történik a kérelmek befogadása, a komplex minősítés és a kérelem elbírálása. Emiatt jogszabálysértő a szakhatósági állásfoglalás hiányára és a másodfokú hatóság mulasztására vonatkozó ítéleti érvelés is. A felperes a 2014. május 23-án kelt fellebbezésében az egészségi állapotára vonatkozó elsőfokú szakértői vélemény megállapításait nem vonta kétségbe, csak a létfenntartásával kapcsolatos nehézségeire hivatkozott, fellebbezése pontosításában pedig nem kérte az egészségi állapota másodfokú orvosszakértői bizottság általi felülvizsgálatát. Ezért a határozatok hatályon kívül helyezésére alapot adó jogszabálysértés nem volt megállapítható.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem - az alábbiak szerint - részben megalapozott.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a munkaügyi bíróság által megsértett jogszabályként a Pp. 330. § (2) bekezdésének - a kérelem tartalma szerint - első mondatát jelölte meg, amely rendelkezés alapján „a keresetlevelet jogszabálysértésre hivatkozással az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervnél a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni”.

A jogi képviselő nélkül eljáró felperes keresetlevelében a társadalombiztosítási határozat felülvizsgálatát - a korábban folyósított ellátás helyett alacsonyabb összegű, a megélhetését nem biztosító ellátás megállapításának sérelmezése mellett - az egészségi állapotában 2011. január hónap óta bekövetkezett változás (javulás) hiánya, vagyis az egészségi állapota téves meghatározása miatt is kérte. Ennek alátámasztásaként hivatkozott arra is, hogy az 2013. december 14-én bekövetkezett agytörzsi stroke következtében jobb oldala csak részlegesen használható. A munkaügyi bíróság a Pp. 3. § (2) bekezdésében előírt, a kérelmek tartalom szerinti elbírálásának követelményét előíró rendelkezése alkalmazásával helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperes keresete nem szenved a társadalombiztosítási határozat érdemi felülvizsgálatát lehetetlenné tevő hiányosságokban. A felperes azzal, hogy a társadalombiztosítási határozatot az egészségi állapota mértékét megállapító részében - egy a korábbi ellátás megállapításakor még fenn nem álló, utóbb, a komplex minősítési eljárást megelőzően bekövetkezett megbetegedés megjelölése mellett - vitássá tette, a Ket. 50. § (1) bekezdése megsértését állította. Az a körülmény, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró felperes e jogszabályi rendelkezést keresetlevelében konkrétan nem jelölte meg - az alperes álláspontjával ellentétben - nem adott okot a keresete elutasítására, de a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítására sem. A munkaügyi bíróságnak rendelkezésére álltak azok az adatok, amelyek alapján a határozat felülvizsgálata iránti kereset iránya beazonosítható, nevezetesen, hogy a felperes a határozat felülvizsgálatát milyen körben, mely okok alapján kéri. A bíróság ítéletében nem jelölte meg, hogy a felperes a felülvizsgálatot milyen jogszabálysértés folytán kérte, ez a hiányosság azonban nem minősül lényeges, az ítélet hatályon kívül helyezésére alapot adó eljárási szabályszegésnek.

Az alperes - a peres iratokból kitűnően - elsőként a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra, hogy a felperes a másodfokú szerv eljárása során, 2014. július 14-én nyilatkozatot tett arra nézve, hogy az egészségi állapota felülvizsgálatát nem kéri, ilyen tartalmú nyilatkozattétel megtörtént a másodfokú határozat indokolásából és a per során alperes által előadottakból sem állapítható meg.

A Kúria töretlen gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban olyan tényre, körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya, nem lehet hivatkozni. A jogerős ítélet felülvizsgálattal olyan kérdésben nem támadható, amely a korábbi eljárás tárgyát nem képezte. Amely kérdéssel ugyanis a korábban eljárt bíróságok erre irányuló kérelem, hivatkozás hiányában nem foglalkozhattak, azzal kapcsolatban jogszabály-sértést sem követhettek el [Pp. 270. § (1) bekezdés, 275. § (1) bekezdés, BH 2002.283., EBH 2002.653., stb.]. Erre figyelemmel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálata során a fenti kifogás vizsgálatát mellőzte.

Helytálló az alperes azon kifogása, hogy a szakhatósági állásfoglalás hiányával a jogerős ítélet rendelkezése nem támasztható alá, ez a téves jogértelmezés azonban a másodfokú határozat hatályon kívül helyezésére vonatkozó döntés érdemi helyességét nem befolyásolta. A felperes - az irányadó tényállás szerint - fellebbezésében is vitatta az egészségi állapota mértékének meghatározására vonatkozó döntést, a másodfokú társadalombiztosítási szerv e körben a bizonyítás elrendelését nem mellőzhette. A munkaügyi bíróság a bírósági eljárásban nem pótolható bizonyítás elmaradása miatt helyesen döntött a másodfokú határozat hatályon kívül helyezéséről és az ítélet indokolásában helyesen rögzítette azt, hogy az új eljárás során a másodfokú szerv köteles a felperes egészségi állapota vizsgálatára. Az ítélet rendelkező részében azonban - az indokolásnak is ellentmondóan, erre vonatkozó ok rögzítése, jogszabálysértés megjelölése, indok kifejtése nélkül - jogszabálysértően rendelkezett az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezéséről és - feltehetően elírás eredményeként - az alperes, vagyis az elsőfokú társadalombiztosítási szerv új eljárásra kötelezéséről.

Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet - a Pp. 275. § (3)-(4) bekezdése és 339. § (1) bekezdés alkalmazásával - abban a részében, amelyben a bíróság a másodfokú társadalombiztosítási szerv határozatát hatályon kívül helyezte, hatályában fenntartotta, egyebekben az ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú társadalombiztosítási szervet kötelezte a felperes egészségi állapota mértékének tisztázása érdekében - új eljárásra.

A felperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei

megtérítését nem kérte, ezért a Kúria a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján e tárggyban mellőzte a határozathozatalt.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékéről az Mmtv. 14. §-a alapján határozott.

Budapest, 2015. október 26.

*Dr. Zanathy János sk. tanácselnök, Dr. Magyarfalvi Katalin sk.
előadó bíró, Dr. Farkas Katalin sk. bíró*

A kiadmány hitelével:

tisztviselő